

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2366

Vragen van het lid **Van der Staaij** (SGP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *de raketbeschietingen op Israël vanuit Gaza* (ingezonden 7 april 2010).

Antwoord van minister **Verhagen** (Buitenlandse Zaken) (ontvangen 29 april 2010).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de opgelaaide vijandelijkheden tussen Israël en de Gazastrook, waarbij inmiddels meerdere doden zijn gevallen?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat is de oorzaak van deze zorgelijke ontwikkeling? Om welke reden nemen de aanvallen vanuit de Gazastrook op Israël weer toe en welke groepering zit hier achter?

Antwoord 2

De laatste tijd is sprake van een toename van raketbeschietingen op burgerdoelen in het zuiden van Israël en van Israëlische militaire operaties in Gaza. Het NRC artikel van 26 maart jl. waarnaar u verwijst, beschrijft een confrontatie tussen het Israëlische leger en de Qassam Brigades van Hamas. Hamas heeft geen verantwoordelijkheid opgeëist voor de toegenomen raketbeschietingen. Deze worden toegeschreven aan kleinere militante groeperingen, waaronder de Islamitische Jihad.

Het oplaaien van het geweld is toe te schrijven deels aan de strijd tussen Palestijnse facties onderling en deels aan hernieuwde Palestijnse pogingen om toegang te verkrijgen tot – en controle over – de bufferzone die Israël aan de Gazaanse kant van de grens heeft ingesteld. Daarnaast is het aannemelijk dat er een verband is tussen het toegenomen geweld in Gaza en de Israëlisch-Palestijnse spanningen op de Westelijke Jordaanoever.

¹ NOS, 2 april 2010.

Vraag 3 en 4

Wat onderneemt de internationale gemeenschap concreet om te voorkomen dat de raketbeschietingen vanuit Gaza doorgaan? Krijgt dit in uw ogen voldoende prioriteit?

Wat is er vanuit de internationale gemeenschap ondernomen naar aanleiding van de hernieuwde raketbeschietingen vanuit Gaza? Op welke wijze wordt een nieuwe escalatie van dit conflict voorkomen? Welke inspanningen verricht de EU ter zake?

Antwoord 3 en 4

In januari 2009 heeft de internationale gemeenschap zich in resolutie 1860 van de Veiligheidsraad reeds uitgesproken over de noodzaak van een volledige wapenstilstand tussen Israël en Hamas, met voldoende garanties voor stopzetting van wapensmokkel en opening van de grensovergangen van Gaza voor regulier verkeer van goederen en personen. Kwartetpartners, de EU en Nederland enerzijds en regionale partners als de Arabische Liga en Egypte anderzijds zetten zich in om de betrokken partijen ertoe te brengen daaraan mee te werken. Volledige uitvoering van resolutie 1860 door de betrokken partijen is derhalve gewenst om uitzicht te hebben op duurzame stopzetting van de raketbeschietingen.

Op 26 maart 2010 heeft de Hoge Vertegenwoordiger Ashton namens de EU haar grote zorg uitgesproken over het toegenomen geweld. Zij heeft daarbij aangegeven dat spoedige hervatting van vredesbesprekingen tussen Israël en de Palestijnen noodzakelijk is om escalatie te voorkomen. Die visie deel ik. Zoals bekend, ondersteunt de EU de Amerikaanse pogingen gericht op herstart van onderhandelingen, in eerste instantie in de vorm van indirecte besprekingen. De EU doet dit door de Palestijnen te ondersteunen in de opbouw van een toekomstige Palestijnse staat, waarbij speciale aandacht uitgaat naar het verder verbeteren van instituties op het gebied van veiligheid en justitie. Daarnaast werkt de EU aan het formuleren van concrete bijdragen die het zou kunnen leveren aan de totstandkoming en implementatie van een vredesovereenkomst.

Om verdere escalatie in en rond Gaza te voorkomen is het van belang dat een einde komt aan de bestuurlijke deling tussen Gaza en de Westelijke Jordaanoever en dat de Israëlische militair Shalit wordt vrijgelaten. Deze stappen zullen bijdragen aan de totstandkoming van een duurzaam-staakt-het-vuren. De EU steunt de Egyptische bemiddelingspogingen die hierop gericht zijn. Voorwaarde voor een duurzaam staakt-het-vuren is beëindiging van de wapensmokkel naar Gaza. Nederland neemt daartoe deel aan een gemeenschappelijk actieprogramma in het kader van het *Gaza Counter Arms smuggling initiative* (GCASI), opgesteld in samenwerking met verschillende landen en organisaties (Canada, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Italië, VK en VS; waarnemers: EU, Israël, NAVO, Noorwegen) om de smokkel van wapens en munitie naar Gaza tegen te gaan. Deze zomer zullen de deelnemende landen bijeenkomen in Nederland.

Het is belangrijk dat niet alleen Egypte maar ook de andere Arabische landen zich actief inzetten voor volledige uitvoering van resolutie 1860.

Vraag 5

Welke resultaten hebben de vanuit de internationale gemeenschap – na de strijd van ruim een jaar geleden – afgekondigde concrete maatregelen (grensbewakingsmissie e.d.) om de wapensmokkel naar Gaza te blokkeren concreet opgeleverd? Blijkt uit deze raketbeschietingen, dat deze inspanningen onvoldoende zijn? Op welke wijze kunnen deze maatregelen verder worden verscherpt?

Antwoord 5

De initiatieven die door de internationale gemeenschap na *Cast Lead* zijn ontplooid, hebben waarschijnlijk wel geleid tot vermindering van de capaciteit van Hamas en andere Palestijnse strijders om raketaanvallen uit te voeren met geavanceerd materiaal. De kans op raketaanvallen zal evenwel niet tot nul gereduceerd kunnen worden, aangezien de meeste projectielen in plaatselijke werkplaatsen zijn geconstrueerd, met lokaal verkrijgbaar materiaal.

De EU speelt geen uitvoerende rol in de bewaking van de Gazaanse grens, er is geen grensbewakingsmissie. De EU *Border and Assistance Mission* bij

Rafah heeft haar werkzaamheden gestaakt na de machtsovername door Hamas in Gaza in de zomer van 2007. Deze missie was overigens niet gericht op grensbewaking maar op het assisteren van de Palestijnen bij de afhandeling van grensverkeer bij de Gazaans-Egyptische grensovergang Rafah. Binnen het eerdergenoemde samenwerkingsverband gericht op het tegengaan van wapensmokkel naar Gaza, zal Nederland een actieve rol blijven spelen, getuige ook de bijeenkomst die komende zomer in Nederland zal plaatsvinden.

Vraag 6

Is het waar dat de secretaris-generaal van de VN, Ban Ki-moon, Israël eind maart jl. heeft opgeroepen een einde te maken aan de blokkade?² Wat behelsde deze oproep precies? Hoe beoordeelt u deze oproep? Wordt bij dergelijke oproepen voldoende rekening gehouden met de legitieme wens van Israël om de veiligheid van haar burgers te waarborgen? Richtte de oproep van Ban Ki-Moon zich ook op de Egyptische blokkade van de Gazastrook? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

De secretaris-generaal van de VN heeft herhaaldelijk opgeroepen tot opening van de Gazaanse grenzen voor normaal personen- en goederenverkeer, zo ook in het kader van zijn bezoek in maart van dit jaar. Tegelijkertijd heeft hij de raketbeschietingen op Israël veroordeeld en opgeroepen tot een gevangenenruil waardoor de Israëlische soldaat Shalit vrij zou kunnen komen. Ik ondersteun die oproep.

In zijn verklaring voor de pers tijdens het bezoek aan Gaza heeft de secretaris-generaal zich niet tot Egypte gericht. Welke overweging daaraan ten grondslag heeft gelegen is mij niet bekend.

² NRC Handelsblad, 26 maart 2010.